

Kỹ thuật gieo ươm và trồng cây trám trắng

(Tài liệu tham khảo trường Trung cấp nghề Lào Cai)

(Trám trắng có tên khoa học là: *Canarium album*, thuộc họ Trám *Burseraceae* Benth)

1. Thông tin tổng hợp.

1.1. Đặc điểm nhận biết:

Cây gỗ lớn cao khoảng 25m, thân tròn thẳng vỏ xám trắng, lúc già thường bong vảy nhỏ, vết sẹo có nhựa thơm hơi đục.

Lá kép lông chim 1 lần lẻ, lá chét có hình trái xoan thuôn hoặc hình trứng, dài 6-10 cm, đầu nhọn dần đuôi lệch, mép nguyên, mặt dưới thường có nhiều vẩy sáp trắng. Có lá kèm nhỏ sớm rụng.

Hoa tạp tính, hoa tự xim viên chùy hoặc hình chùm ở nách lá. Quả hạch hình trái xoan, khi chín màu vàng, hạt thường có 6 múi, hai đầu nhọn dần.

1.2. Điều kiện sinh thái:

- Khí hậu: Các loài trám trắng là cây ưa sáng mọc nhanh nhưng 2 năm đầu cần che bóng, lượng mưa thích hợp 1500-2000 mm phân bố ở độ cao 100-750m. Nhiệt độ bình quân là 22⁰C.
- Về điều kiện đất đai: trám trắng yêu cầu về thổ nhưỡng không cao, có thể trồng trên đồi nương rẫy trên đất bồi tụ, trên đất ven sông suối độ PH 4.5-5, đất còn tính chất đất rừng.

1.3. Giá trị kinh tế:

- Gỗ trám được sử dụng trong xây dựng đóng đồ mộc, bột giấy và đặc biệt có thể bóc lạng làm gỗ dán.
- Nhựa: dùng trong y học công nghệ phẩm, sơn nước hoa, và làm hương.
- Quả dùng để ăn.
- Trồng trám trắng để làm giàu rừng ngoài ra còn làm cây phòng hộ có tác dụng bảo vệ đất.

1.4. **Phân bố:** Trám trắng có dải phân bố rộng từ Bắc vào Nam, phổ biến ở các tỉnh như: Phú Thọ, Lạng Sơn, Thái nguyên, Thanh Hóa, Nghệ An.

2. Thu hái, chế biến và bảo quản hạt.

- Thu hái: trám ra hoa tháng 3-4, thu hái quả tháng 9-10 khi thấy vỏ từ màu xanh chuyển sang màu vàng mờ, có vị hơi chua thì thu hái.
- Chế biến: khi thu hái quả về ngâm vào nước nóng 50-60⁰C để nguội dần sau đó vớt ra tách lấy hạt.
- Bảo quản hạt giống: Bảo quản trong cát ẩm: đem hạt trộn với cát ẩm theo tỷ lệ một phần hạt 2 phần cát đánh đồng cao 30 cm hoặc đựng trong chum vại phía trên phủ một lớp cát dày khoảng 20 cm, thường xuyên kiểm tra thấy cát khô thì phải sàng cát và phun nước cho cát đủ ẩm, sau đó cho vào bảo quản như cũ.

Bảo quản khô thông thường: cho hạt vào chum vại không bịt kín, cách này chỉ bảo quản được trong thời gian 2 tháng.

Cách 2: Bảo quản ở nhiệt độ thấp: cho hạt vào túi P.E để trong kho lạnh nhiệt độ từ 5-10⁰C, cách này duy trì được sự sống của hạt từ 5-6 tháng.

3. Kỹ thuật sản xuất cây con.

- Xử lý hạt: ngâm hạt trong nước lã từ 8-12 giờ hoặc trong nước sôi để nguội dần trong 2-3 tiếng sau đó vớt ra... Ngoài ra có thể xử lý bằng phương pháp cơ giới: dùng dao chặt một đầu của hạt, bên cạnh ta có thể dùng phương pháp đốt để kích thích hạt nảy mầm.
- Thời vụ gieo ươm: Vào vụ xuân khoảng tháng 2-3, vụ thu vào tháng 9-10, thường gieo hạt vào trước thời vụ trồng từ 4-12 tháng.
- Gieo hạt: Gieo trên luống cát ẩm, khi thấy cây mọc hết lá mầm thì đem cây vào bầu. Kích thước vỏ bầu 8x12; thành phần hỗn hợp ruột bầu: 80% đất tầng A + 20% phân chuồng hoai mục, hạt gieo vào giữa bầu độ sâu 0,5-1 cm lấp đất kín hạt.
- Chăm sóc luống gieo và cây: Trong 3 tháng đầu mỗi ngày tưới một lần, định kỳ 15 ngày làm cỏ phá váng, tưới bổ sung thêm phân 1 tuần/lần.

Cây trong vườn che bóng trong hai tháng đầu, độ che là 50% ánh sáng tự nhiên.

Phòng trừ sâu bệnh: phun thuốc Boóc đô để phòng bệnh lở cổ rễ.

Đào bầu cây con trước khi xuất vườn từ 15-20 ngày.

Tiêu chuẩn cây con xuất vườn: Cây con 6 tháng tuổi chiều cao tối thiểu là 40cm, đường kính cổ rễ là 5- 7mm, không sâu bệnh, không cụt ngọn.

4. Kỹ thuật trồng.

- Thời vụ trồng: Vụ xuân vào tháng 2-3, vụ thu vào tháng 8-9.

Chuẩn bị đất: Mật độ cây trồng là 1000 cây/ha, cự ly là 5x2; hoặc 400 cây/ha, cự ly là 5x5; kích thước hố là 40x40x40, có bón lót phân NPK và phân chuồng.

- Trồng cây: áp dụng phương pháp trồng cây con có bầu, khi trồng có thể xen với keo hoặc dứa (2-3 hàng dứa một hàng trám). Hàng năm chăm sóc bón phân cho dứa, trám phát triển.

Việc trồng rừng phòng hộ có thể trồng xen trám và keo hoặc bạch đàn, trồng cách 2 hàng keo hoặc bạch đàn 1 hàng trám.

- Chăm sóc và bảo vệ: trong 2 năm đầu trám cần che bóng, tiến hành chăm sóc 3 năm đầu. Nội dung chăm sóc giống như chăm sóc keo và bạch đàn.
- Bảo vệ: giống như keo và bạch đàn.

5. Thu hoạch sản phẩm:

Sau khi trồng khoảng 8 năm thì trám cho quả đối với cây trồng từ hạt và 3 năm đối với cây trồng từ cây ghép.

- Khai thác nhựa, khai thác gỗ.